

۱۳۱
۱
۱۴
عقرب

السلامة والسلامة

www.ketab.ir

سرشناسه: مردانی کرکان، اسدالله / ۱۳۶۴
عنوان و نام پدیدآور: علوم غریبه / اسدالله مردانی کرکان
مشخصات نشر: قم، عصر جوان، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری: رقعی ۸۶ ص
شابک: 978-622-6384-38-4

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
موضوع: نکاح - فقهی حقوقی - حقوق
رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ت ۹ م ۲۹۷/ BP
رده بندی دیویی: ۳۵۴/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی: ۵۵۴۲۹۷۱

تمثیلی یا حصری بودن عیوب فسخ نکاح

نویسندگان: اسدالله مردانی کرکان، بهنام نوروزی زاد

ناشر: عصر جوان

چاپخانه: زمزم

صفحه‌آرا و طراح جلد: محمد دهقانی

سال انتشار: ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول

قطع و صفحه: رقعی، ۸۶ صفحه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقه آخر، پلاک ۱۶۷

تلفن: ۰۲۵ - ۳۷۷۳۰۰۳۷ همراه: ۰۹۱۲۵۵۲۸۴۸۰

تمامی حقوق این اثر محفوظ می‌باشد.

تشییی یا صری بودن عیوب فسخ نکاح

نویسندگان:

اسدالله مردانی کرکان

بهنام نوروزی زاد

تقدیم ہے:

ولین شہید محراب، حضرت امیر المؤمنین علی بن ابیطالب (علیہ السلام)،

اولین شہید راہ امامت و ولایت، حضرت فاطمہ زہرا (سلام اللہ علیہا)،

شہداء سالخ اہل بیت (علیہم السلام)

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۹	 فصل اول: مبانی نظری فقهی و حقوقی عیوب موجب فسخ نکاح
۱۰	 مبانی نظری فقیهان شیعه و سنی
۱۰	 مبانی حقوقی حق فسخ برای هر یک از زوجین در قانون
۱۶	 مبانی حقوقی ابراری حقوقی زوجین در فسخ نکاح
۲۱	 فصل دوم: عیوب مصرحه در فقه و قانون مدنی
۲۲	 مبحث اول: عیوب مشرک
۲۲	 بند اول: جنون
۲۴	 مبحث دوم: عیوب اختصاصی مردان
۲۴	 بند اول: خصاء
۳۳	 بند دوم: عنن
۴۴	 بند سوم: جب
۴۶	 مبحث سوم: عیوب اختصاصی زنان
۴۶	 بند اول: قرن
۵۰	 بند دوم: جذام
۵۵	 بند سوم: برص
۵۷	 بند چهارم: افضاء
۵۸	 بند پنجم: نابینایی
۶۱	 بند ششم: عرج
۶۲	 فصل سوم: عیوب غیر منصوصه
۶۳	 مبحث اول: ادله قائلین به تمثیلی بودن
۶۳	 (۱) تعبدی محض نبودن احکام

- ۶۷ قاعده لا ضرر و لا حرج
- ۷۴ روایات در جهت تمثیلی بودن عیوب:
- ۷۵ استناد به شرط بنایی
- ۷۶ مبحث دوم: ادله قائلین به حصری بودن عیوب مصرحه
- ۷۷ اصل
- ۷۸ شهرت
- ۷۸ حرمت قیاس
- ۷۹ اخبار و روایات
- ۸۱ اجماع
- ۸۲ نتیجه گیری
- ۸۵ فهرست منابع

از دواج و تشکیل خانواده اساسی‌ترین هسته هر جامعه را تشکیل می‌دهد و هدف آن استمرار و بقای نسل بشری است. عقد نکاح در شریعت اسلام دارای اهمیت و جایگاه بخصوصی است تا آنجا که خداوند در صورت نساء از آن به عنوان میثاق غلیظ یاد می‌کند.^۱ در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز به نقش بنیادین خانواده در نظام اسلامی اشاره شده است^۲ و همه احکام خانواده در دین اسلام برای حفاظت از کيان خانواده و سعی بر جلوگیری از فروپاشی این کانون گرم است. و از آنجایی که اصل در عقد نکاح لزوم و دوام آن است اما در برخی مواقع پاره‌ای از مشکلات بوجود می‌آید و سبب می‌شود که مرد و زن نتوانند زندگی زناشویی را که براساس تعاون تشکیل داده بودند ادامه دهند زیرا مداوم این زندگی منجر به محرومیت یکی از آنها از حقوق خویش و متضرر شدن او می‌شود بنابراین شارع در این گونه موارد به آن‌ها اجازه داده است تا با رعایت تقوای الهی و بعد از تلاش جهت حفظ خانواده، برای جدا شدن اقدام نمایند و انحلال نکاح یا بصورت طلاق است و یا با فسخ نکاح. که هر کدام آثار خود را دارد، فسخ نکاح در سه موضع محقق است: موضع اول: در صورت وجود عیوب خاص در زن و مرد و عدم آگاهی طرفین.

۱. سوره نساء آیه ۲۱

۲. اصل دهم قانون اساسی

مورد دوم، در صورت تدلیس هر یک از زوجین است و مورد سوم در صورت تخلف زوجین از شرط صفت است.

در صورتی که فسخ نکاح به سبب وجود عیب خاص در هر یک از زوجین باشد بین فقها در تعیین و تعداد عیوب خاص اختلاف است. ولی مشهور فقها و به تبعیت از آنها قانون مدنی تعداد این عیوب را در موارد چهار عیب و در زنان هفت عیب دانسته اند.

این تحقیق در تلاش است حق فسخ موجود در نکاح را با رویکردی جدید مورد بررسی قرار دهد و در صدد بیان این مطلب است که عیوبی که قانون مدنی و مشهور فقها آنها را به عنوان موجبات فسخ نکاح بیان نموده اند جنبه تمثیلی دارند یا جنبه حصری؟ به عبارت دیگر آیا حکم عیوب مذکور را می توان به موارد مشابه تسری داد به عنوان مثال ایدز و هیپاتیت که از امراض مسری هستند و پزشکان تا به حال راهی برای درمان آن پیدا نکردند، می توانند از عیوب محوز فسخ نکاح باشند؟ آنچه از قول مشهور فقها بر می آید حصری بودن این عیوب به نظر می رسد اما با بررسی این موضوع با رویکرد جدید، تمثیلی بودن این عیوب موجه است، در این نوشتار دلائل هر دو گروه به صورت مفصل توضیح داده شده است. همچنین عیوب مصرحه و دلائل اثبات آن نیز بررسی شده است.